

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 1, 1S, GEDS
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Nom	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Crèdits	1,8 de presencials (45 hores) 4,2 de no presencials (105 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S, GEDS (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Maria del Carmen Orte Socías carmen.orte@uib.es				Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria		
Maria Valero de Vicente maria.valero@uib.es	15:00	16:00	Dimarts	11/09/2017	28/02/2018	203B

Contextualització

En aquesta assignatura s'entén la família com a model de socialització primària i des d'aquesta perspectiva el que es pretén és conèixer quins són els models més adequats per a l'exercici d'una parentalitat positiva que fomenti una socialització adequada. En aquest marc es pretén identificar quins són els components que defineixen la parentalitat positiva, analitzar els indicadors de la parentalitat i conèixer les intervencions més eficaces a la llum dels programes basats en l'evidència científica de base psico-social i educativa des d'una perspectiva preventiva.

Requisits

Recomanables

És molt important que l'alumnat manegi de forma adequada la cerca de documentació en les bases de dades documentals de l'àmbit psicosocial i educatiu.

Així mateix, és molt important que l'alumnat manegi la normativa d'elaboració de textos científics la qual ha d'utilitzar sempre en l'elaboració de treballs i activitats en aquesta assignatura (normativa APA darrera versió). També és important que l'alumnat es manegi de forma adequada en les llengües que utilitzarà per a la cerca i maneig de textos científics. Com a mínim, català, castellà i anglès.

Competències

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 1, 1S, GEDS
Guia docent	A
Idioma	Català

Específiques

- * 1. CE11. Dissenyar i dur a terme projectes d'investigació sobre el medi social i institucional i sobre les persones i grups amb els quals es realitza la intervenció..

Genèriques

- * 1. CT2. Capacitat d'Organització i Planificació; Tenir autonomia en l'aprenentatge. Adaptar-se a situacions noves. Desenvolupar el lideratge, la creativitat i l'esperit emprenedor. Desenvolupar l'obertura cap a l'aprenentatge al llarg de tota la vida. Tenir compromís ètic amb les persones, les institucions i la pràctica professional..
- * 2. CT3. Capacitat comunicativa i lingüística;.
- * 3. CT6.Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions;.
- * 4. CT8. Capacitat empàtica, respectuosa, solidària i de confiança cap als subjectes i institucions;.
- * 5. CT11. Autonomia en l'aprenentatge ..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

- Tema 1. Estructura i dinàmica familiar
- Tema 2. Influència de la família en les conductes problema
- Tema 3. La competència parental. Tipologies, indicadors i instruments per a la seva avaluació
- Tema 4. Ciència preventiva
- Tema 5. Pràctica basada en l'evidència

Metodologia docent

En aquesta assignatura treballarem des d'una perspectiva teòrica i pràctica. D'una banda, a partir de les explicacions de la professora i de les lectures obligatòries de l'alumnat de cadascun dels temes contemplats en el temari, algunes de les quals es comentaran en classe i unes altres seran objecte de treball individual i/o, de grup. D'altre, també treballarem des d'una perspectiva basada en grups de pràctiques per a la realització d'un treball final vinculat a la parentalidad positiva. Es recomana a l'alumnat que consulti la pàgina web de campus extens de l'assignatura amb assiduitat.

Es recomana a l'alumnat consultar les referències documentals sobre família, educació familiar positiva, competència familiar, de la professora en els links següents:

<https://uib-es.academia.edu/CarmenOrte>;

https://www.researchgate.net/profile/Carmen_Orte;

gifes.uib.eu

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 1, 1S, GEDS
Guia docent	A
Idioma	Català

competenciafamiliar.uib.cat

Es realitzarà una avaluació continuada individual de tots els temes de l'assignatura a través d'una prova objectiva i l'avaluació d'un treball pràctic individual i grupal amb els continguts de l'assignatura, el qual es revisarà al llarg del curs, a les sessions de pràctiques calendaritzades a l'efecte i d'assistència obligatòria. No es podrà aprovar la part pràctica si es tenen més de dues faltes sense justificació.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques		Grup gran (G)	L'objectiu d'aquestes sessions és la d'adquirir de forma constructiva coneixements i competències relatives a la intervenció socioeducativa amb la família. D'aquesta manera, les classes teòriques aportaran la base científica i tècnica sobre els diferents continguts a treballar des d'una perspectiva preventiva. S'incorporen activitats i comentari de lectures durant les explicacions de cara a possibilitar l'aprenentatge d'aquests.	30
Classes pràctiques		Grup mitjà 2 (X)	En les diferents classes pràctiques el alumnat podrà aprendre a realitzar cerques bibliogràfiques utilitzant bases de dades nacionals i internacionals, i eines per a desenvolupar adequadament el treball de recerca científica. També s'analitzarà articles i altres recursos rellevants per a la pràctica socioeducativa amb famílies. Altra activitat que es durà a terme solament en les hores de pràctiques, es l'estudi i representació de algunes sessions del Programa de Competència Familiar. L'alumnat tindrà la oportunitat de conèixer com es el funcionament i l'estructura d'un programa basat en l'evidència destinat a la prevenció selectiva que promou el enfortiment de les famílies. Les sessions pràctiques tenen diferents parts amb objectius activitats i calendari en cadascuna d'elles. És obligatòria l'assistència i és responsabilitat de l'alumnat.	15

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Informe de recerca	A partir de les sessions pràctiques l'alumnat tindrà que realitzar un informe científic de recerca. Amb aquest treball es pretén que l'alumnat conegui com fer una recerca sistemàtica sobre temes i línies de recerca de molta rellevància social i científica per al camp d'intervenció socioeducativa amb famílies. També es pretén que l'alumnat sigui capaç de utilitzar bases de dades, llegir i analitzar críticament documents científics per elaborar un informe sobre el tema d'estudi.	105

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 1, 1S, GEDS
Guia docent	A
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

--L'avaluació d'aquesta assignatura té dues parts i totes dues són de caràcter obligatori. Per aprovar l'assignatura l'alumnat ha d'haver aprovat, amb una nota mínima de 5, cada una de les parts de la forma següent:

1) L'alumnat realitzarà una prova objectiva de tots els temes de l'assignatura en les dates previstes segons la normativa universitària. Per poder fer mitjana amb la part pràctica, la nota mínima d'aquesta prova haurà de ser igual o superior a 5.0

2) Avaluació de la part pràctica. El valor d'aquesta part és del 50%, el treball autònom (l'informe de recerca) té un valor de 40% i la assistència i participació en les sessions pràctiques i representació de sessions del Programa de Competència Familiar tindrà un valor de 10%. Per poder fer mitjana amb les notes de l'avaluació de la prova teòrica la nota d'aquesta part ha de ser de 5.0 o superior.

Classes teòriques

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	L'objectiu d'aquestes sessions és la d'adquirir de forma constructiva coneixements i competències relatives a la intervenció socioeducativa amb la família. D'aquesta manera, les classes teòriques aportaran la base científica i tècnica sobre els diferents continguts a treballar des d'una perspectiva preventiva. S'incorporen activitats i comentari de lectures durant les explicacions de cara a possibilitar l'aprenentatge d'aquests.
Criteris d'avaluació	Proves objectives de tots els temes de l'assignatura segons normativa universitària

Percentatge de la qualificació final: 50%

Classes pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (no recuperable)
Descripció	En les diferents classes pràctiques el alumnat podrà aprendre a realitzar cerques bibliogràfiques utilitzant bases de dades nacionals i internacionals, i eines per a desenvolupar adequadament el treball de recerca científica. També s'analitzarà articles i altres recursos rellevants per a la pràctica socioeducativa amb famílies. Altra activitat que es durà a terme solament en les hores de pràctiques, es l'estudi i representació de algunes sessions del Programa de Competència Familiar. L'alumnat tindrà la oportunitat de conèixer com es el funcionament i l'estructura d'un programa basat en l'evidència destinat a la prevenció selectiva que promou el

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 1, IS, GEDS
Guia docent	A
Idioma	Català

Criteris d'avaluació	enfortiment de les famílies. Les sessions pràctiques tenen diferents parts amb objectius activitats i calendari en cadascuna d'elles. És obligatòria l'assistència i és responsabilitat de l'alumnat. L'alumnat, individualment i en grup, anirà realitzant el treball de l'assignatura en diferents fases en les classes pràctiques. L'avaluació del treball final es durà a terme una vegada defensat i lliurat el treball finalitzat en els terminis previstos.
Percentatge de la qualificació final:	10%

Informe de recerca

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	A partir de les sessions pràctiques l'alumnat tindrà que realitzar un informe científic de recerca. Amb aquest treball es pretén que l'alumnat conegui com fer una recerca sistemàtica sobre temes i línies de recerca de molta rellevància social i científica per al camp d'intervenció socioeducativa amb famílies. També es pretén que l'alumnat sigui capaç de utilitzar bases de dades, llegir i analitzar críticament documents científics per elaborar un informe sobre el tema d'estudi.
Criteris d'avaluació	A partir de les sessions pràctiques l'alumnat tindrà que realitzar un informe científic de recerca. Amb aquest treball es pretén que l'alumnat conegui com fer una recerca sistemàtica sobre temes i línies de recerca de molta rellevància social i científica per al camp d'intervenció socioeducativa amb famílies. També es pretén que l'alumnat sigui capaç de utilitzar bases de dades, llegir i analitzar críticament documents científics per elaborar un informe sobre el tema d'estudi.
Percentatge de la qualificació final:	40%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A l'inici del curs la professora proporcionarà un dossier de referències bibliogràfiques per a cada tema a l'alumnat. Algunes d'elles estan recollides en aquesta bibliografia. Unes altres es faran arribar a l'alumnat. S'utilitzarà la plataforma digital de campus extens de l'assignatura.

Bibliografia bàsica

Tema 1

Informes del INE e IBESTAT

Martínez-Monteagudo, M.C., Estévez, E., y Inglés, C. (2013). Diversidad familiar y ajuste psicosocial en la sociedad actual. *Psicología.com*, 17(6).

García-Moreno, J.M., y Martínez-Martin, R. (2012). Ser joven hoy en España. Dificultades para el acceso al mundo de los adultos. *BARATARIA. Revista Castellano-Manchega de Ciencias Sociales*, 14, 29-40.

Flaquer, L., y Escobedo, A. (2013). Licencias parentales y política social de la paternidad en España. *Cuaderno de Relaciones Laborales*, 32(1), 69-99.

Parada, J.L. (2010). La educación familiar en la familia del pasado, presente y futuro. *Education Siglo XXI*, 28(1), 17-40.

Cató, O., y Gradín, C. (2012). Pobreza crónica, transitoria y recurrente en España. *Revista de Economía Aplicada*, 38(20), 69-94.

Tema 2

Patterson, G., i Dishion, T. (1985). Contributions of families and peers to delinquency. *Criminology*, 23(1), 63-79.

Patterson, G., Dishion, T. J., i Bank, L. (1984). Family Interaction: A process model of desviancy training. *Aggressive Behavior*, 10, 253-267.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 1, IS, GEDS
Guia docent	A
Idioma	Català

Capano, A., y Ubach, A. (2013). Estilos parentales, parentalidad positiva y formación de padres. *Ciencias Psicológicas*, 7(1), 83-95.

Skinner, E., Johnson, S., y Snyder, T. (2005). Six dimensions of parenting: A motivational model. *Parenting Science and Practice*, 5(2), 175-235.

Dishion, T.J., Véronneau, M.H., Stormshak, E.A., y Kavanagh, K. (2015). Family-centered prevention of adolescent drug abuse: translational research in a public health framework. In S., Lawrence (Eds.), *Handbook of adolescent drug use prevention: research, intervention strategies, and practice* (pp. 293-309). Washington, DC: American Psychological Association.

Tema 3

Johnson, B.D., Berdahl, L.D., Horne, M., Ritchter, E.A., y Walters, M. (2014). A Parenting Competency Model. *Parenting: Science and Practice*, 14(2), 92-120.

Crittenden, P.M. (1993). An information-processing perspective on the behavior of neglectful parents. *Criminal Justice and Behavior*, 20(1), 27-48.

Montigny, F., y Lacharité, C. (2005). Perceived parental efficacy: concept analysis. *Journal of Advanced Nursing*, 49(4), 387-396.

Sallés, C., y Ger, S. (2011). Las competencias parentales en la familia contemporánea: descripción, promoción y evaluación. *Educación Social*, 49, 25-47.

Costa, D., González, M., del Arca, D., Masjuan, N., y Olson, D.H. (2013). Propiedades psicométricas del FACES IV: Estudio de validez en población uruguaya. *Ciencias Psicológicas*, 7(2), 119-132.

Barudy, J. (2010). *Los desafíos invisibles de ser madre o padre: manual de evaluación de las competencias y la resiliencia familiar*. Barcelona: GEDISA.

Tema 4

Orte, C., Ballester, L., Vives, M., Amer, J., y March, M. (2017). Cultural Adaptation of Family Evidence-Based Drug Prevention Programs in Spain. In M., Israelashvili, y J. L., Romano (Eds.), *The Cambridge Handbook of International Prevention Science* (pp. 873-895). New York, NY: Cambridge University Press.

Orte, C., Ballester, L., y March, M.X. (2013). El enfoque de la competencia familiar, una experiencia de trabajo socioeducativo con familias. *Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria*, 21, 13-37.

National Institute on Drug Abuse. (2004). *Cómo prevenir el Uso de Drogas en los niños y los adolescentes. Una guía con base científica para padres, educadores y líderes de la comunidad*. Estados Unidos: NIDA.

Roumeliotis, F. (2015). Politics of prevention: The emergence of prevention science. *International Journal of Drug Policy*, 26, 746-754.

Tema 5

Axford, N., Elliott, D.S., y Little, M. (2012). Blueprints for Europe: Promoting Evidence-Based Programmes in Children's Services. *Psychosocial Interventions*, 21(2), 205-214.

Mitchell, P.F. (2011). Evidence-based practice in real-world services for young people with complex needs: New opportunities suggested by recent implementation science. *Children and Youth Services Review*, 33, 207-216.

Kumpfer, K., Alvarado, R., y Whiteside, H.O. (2003). Family-Based Interventions for Substance Use and Misuse Prevention. *Substance Use & Misuse*, 38 (11-13), 1759-1787.

Griffin, K.W., i Botvin, G.J. (2010). Evidence-based interventions for preventing substance use disorders in adolescents. *Child Adolesc Psychiatric Clin N Am*, 19, 505-526.

Valero, M., Ballester, L., Orte, C., y Amer, J. (2017). Meta-analysis of family-based selective prevention program for drug consumption in adolescence. *Psicothema*, 29(3), 299-305.

Bibliografia complementària

Aguilar Ramos, Mª C. (2002). Educación familiar: una propuesta disciplinar y curricular. Málaga: Ediciones Aljibe.

Barudy, J. (2001) Monografía sobre Habilidades y Competencias Parentales.

Barudy, J., Dantagnan, M. (2005). Los buenos tratos a la infancia. Barcelona: Gedisa. Cap. 5. (77-125).

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 1, 1S, GEDS
Guia docent	A
Idioma	Català

- Barudy Jorge, Dantagnan Maryorie (1999). Monografía Guía de valoración de competencias parentales. Barcelona:Ed. IFIVF.
- Barudy, J. i Marquebreucq, A.P. (2006). Hijas e hijos de madres resilientes. Barcelona: Gedisa.
- Baumrind, D. (1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *Journal of Early Adolescence*, 11(1), 56-95.
- Bersabé, R. M., Fuentes, M. J. y Motrico, E. (2001). Análisis psicométrico de dos escalas para evaluar estilos educativos parentales. *Psicothema*, vol. 13, nº 4, 678-684.
- Castro, J.; Toro, J.; Van Der Ende, J. & Arrindel, W. A. (1993). Exploring the feasibility of assessing perceived parentalrearing styles in spanish children with the EMBU. *International Journal of Social Psychiatry*, 39, 47-57.
- Cerezo, M. A., Keesler, T. Y. Dunn, E.S. y Wahler, R.G. (1991). Standardized Observation Codes III. En M. A Cerezo(Ed.), *Interacciones familiares: un sistema de evaluación observacional* (pp.17-59). Madrid: Mepsa.
- Center for Substance Abuse Prevention (2000). *Prevention works through community partnerships: findings from SAMHSA/CSAP's national evaluation*. Rockville, MD: CSAP.
- Center for Substance Abuse Prevention (2002a). *Science-Based Prevention Programs and Principles 2002. Effective Substance Abuse and Mental Health Programs for Every Community*. U.S. Department of Health and Human Services.
- Substance Abuse and Mental health Services Administration (SAMHSA). Center for Substance Abuse Prevention. Rockville, MD. Center for Substance Abuse Prevention (2002b). *Substance Abuse and Mental Health Services Administration*.
- Science-based substance abuse prevention: a guide. DHHS Publication No. SMA 01-3505. Rockville, MD: SAMHSA/CSAP.
- Center for Substance Abuse Prevention (2009). *Identifying and Selecting Evidence-Based Interventions Revised Guidance Document for the Strategic Prevention Framework State Incentive Grant Program*. HHS Pub. No. SMA 09-4205. Rockville, MD: Center for Substance Abuse Prevention, Substance Abuse and Mental Health Services Administration.
- Cooney, S.M., Small, S.A. y O'Connor, C. (2007) *Strategies for recruiting and retaining participants in prevention programs. What Works, Wisconsin Research to Practice Series, 2*. Madison, WI: University of Wisconsin-Madison/Extension.
- Flaquer, L. (2002). Cambios en la estructura familiar. A Casas, F. i Gómez, C. (comp.) *Infancia, familia y calidad de vida*, págs. 48-6. Barcelona: Instituto de Infancia y Mundo Urbano (CIIMU).
- Fuentes, M. J., Motrico, E. y Bersabé, R. M. (1999). *Escala de Afecto (EA) y Escala de Normas y Exigencias (ENE): Versión hijos y versión padres*. Málaga: Universidad de Málaga.
- Gerard, A. B. (1998). *Parent-child relationship inventory (PCRI)*. Los Ángeles: Western Psychological Services
- Grisso, T. (1986). *Evaluating Competencies: Forensic Assessments and Instruments*. New York: Plenum Press.
- Holden, G. & Edwards, I. (1989). Parental attitudes toward child rearing: instruments, issues, and implications. *Psychological Bulletin*, 106, 29-58.
- Magaz, A. y García, E. (1998). *PPE, Perfil de Estilos Educativos*. Baracaldo: Consultores en Ciencias Humanas.
- Minuchin, S. (1986). *Familias y terapia familiar*. Buenos Aires: Gedisa. Cap. 1.
- Orte, C. (1993a). Familia y factores de riesgo en el consumo de drogas. Estado de la cuestión. *Seminario Internacional sobre la prevención de las drogodependencias y el papel de la familia* (pp. 171- 193). Vitoria.
- Orte, C. (1993b). Factores de riesgo en el consumo de drogas. *Revista Proyecto*, 7, 73- 84.
- Orte, C. (1997). ¿Cuáles son los principales factores de riesgo y protección en la familia?. *Seminario sobre Prevención Familiar y Drogas*. Madrid: Plan Nacional sobre Drogas.
- Orte, C. (2000). La intervención socioeducativa en el ámbito de la drogadicción. En P. Amorós y P. Ayerbe (Eds.), *Intervención educativa en inadaptación social*. Madrid: Síntesis.
- Orte, C., Ballester, L. y March, M.X. (2008). A cluster analysis of families at risk who participated in a family skills program (the Strengthening Families Program). *SPR 16th Annual Meeting*. California.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 1, 1S, GEDS
Guia docent	A
Idioma	Català

- Orte, C., Fernández, C. y Pascual, B. (2007). La implicación de los agentes sociales en los programas de intervencionsocioeducativa con familias. En X.M. Cid y A. Peres (Eds.), Educación social, animacionsociocultural y desarrollo comunitario II. Vigo: Universidade de Vigo.
- Orte, C., March, M., Ballester, L. y Touza, C. (2007). Results of a family competence program adapted for Spanish drug abusing parents (2005-2006). Póster presentado en la 15ª Conferencia Anual de la Society for Prevention Research, Washington, DC. Mayo.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Pascual B., Fernández, C. y Oliver, J.L. (2010). Programa de Competencia Familiar (PCF). Guía de los padres y de las madres. Manual del usuario y de la usuaria adaptado (MUA). Palma: UIB.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Touza, C., Fernández, C. y Oliver, J.L. (2008a). Manual del programa de incompetencia parental. Programa de competencia familiar (PCF). Palma de Mallorca: UIB. Adaptado de Strengthening Families Program. Con el permiso de Karol. L. Kumpfer.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Touza, C., Fernández, C. y Oliver, J.L. (2008b). Manual del programa para mejorarlas relaciones familiares. Programa de competencia familiar (PCF). Palma de Mallorca: UIB. Adaptado de Strengthening Families Program. Con el permiso de Karol. L. Kumpfer.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Touza, C., Fernández, C., Oliver, J.L., Fernández, M.C. y Mestre, L. (2008c). Manual del programa de competencia parental. Programa de competencia familiar (PCF). Palma de Mallorca: UIB. Adaptado de Strengthening Families Program. Con el permiso de Karol. L. Kumpfer.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Touza, C., Fernández, C., Oliver, J.L., Fernández, M.C. y Mestre, L. (2008d). Manual del programa para mejorar las relaciones familiares. Programa de competencia familiar (PCF). Palma de Mallorca: UIB. Adaptado de Strengthening Families Program. Con el permiso de Karol. L. Kumpfer.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Touza, C., Fernández, C., Oliver, J.L., Fernández, M.C. y Mestre, L. (2008e). Manual del programa de habilidades sociales de los hijos e hijas. Palma de Mallorca: UIB. Adaptado de Strengthening Families Program. Con el permiso de Karol. L. Kumpfer.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Touza, C., Oliver, J.L., Fernández, M.C., Fernández, C. y Mestre, L. (2006). Building family Competence for users undergoing treatment with children. Comunicación presentada en el Congreso 23rd World Conference of Therapeutic Communities New York, September, 2006. Advances in TC. Special Programs for Parents and Their Children: Nueva York .
- Orte, C., March, M.X., Oliver, J.L. y Fernández, C. (2007). Implementación del programa de competencia familiar (Strengthening Family Program) en España en el contexto de un programa terapéutico: condiciones para su eficacia. Póster presentado a las XXXIV Jornadas nacionales de socidrogalcohol: Valencia.
- Orte, C., March, M.X., Touza, C., Mestre, L. (2008). Material Audiovisual de Apoyo al Programa de Competencia Familiar. Palma: Serveis Audiovisuals UIB.
- Orte, C., Pascual, B. y Oliver, J.L. (2009). Evaluación cualitativa del proceso de implementación del Programa de Competencia Familiar Familiar (Strengthening Family Program) en servicios sociales de atención primaria. Póster presentado a las XXXVI Jornadas nacionales de Socidrogalcohol. Salamanca.
- Orte, C., Pascual, B., Fernández, C. (2008). La aplicación de programas de prevención familiar en el ámbito de los servicios sociales: análisis de contextos y propuesta de buenas prácticas. XXXV Jornadas Nacionales de Socidrogalcohol (10-12 de abril). A Coruña.
- Orte, C., Touza, C. y Ballester, L. (2007). Análisis del grado de fidelidad en la ejecución de un programa de incompetencia familiar. Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria. Tercera Época, 14, 95-113.
- Orte, C., Touza, C., Ballester, L. y March, M.X. (2008). Children of drug-dependents parents: prevention programme outcomes. Educational Research, 50, 249-260.
- Palacios, J. (1994). Escala de evaluación de estilos Educativos (4E). Sevilla: Servicio de publicaciones de la Universidad de Sevilla.
- Roa, L. y del Barrio, V. (2001). Adaptación del cuestionario de Crianza Parental (PCRI-M) a población española. Revista Latinoamericana de Psicología, 33, 324-341.
- Tobler, N.S. y Kumpfer, K.L. (2000). Meta-analysis of effectiveness of family-focused substance abuse prevention programs. Rockville, MD: Center for Substance Abuse Prevention.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 1, 1S, GEDS
Guia docent	A
Idioma	Català

Villar, P.; Luengo, Mª A.; Gómez, J. A. y Romero, E. (2003). Una propuesta de evaluación de variables familiares en laprevención de la conducta problema en la adolescencia. *Psicothema*, 15 (4), 581-588.

Altres recursos

Substance Abuse and Mental Health Services Administration:

<http://www.samhsa.gov/prevention/>

<http://www.samhsa.gov/espanol/>

Family Welfare Association (FWA). <http://www.fwa.org.uk/>.

Head Start. <http://www.headstartinfo.org/index.htm>.

La Maison Verte. <http://www.lamaisonverte.asso.fr/index.htm>.

Preescolar Na Casa-Educar en familia. <http://www.preescolarnacasa.org>.

Strengthening Families Program <http://www.strengtheningfamiliesprogram.org/>

Observatorio Infancia <http://www.observatoriodelainfancia.msssi.gob.es/>

Política Social Familias e Infancia <http://www.msps.es/politicaSocial/familiasInfancia/documentacion.htm>

Competenciafamiliar.uib.cat

www.familiasenpositivo.org

www.blueprintsprograms.com

